

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Santos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De SS. Philoromo & Philea martyribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

Fideles autem & pij viri deposuerunt eum in ipso loco; vbi etiam vsque in hodiernum diem multæ curationes peraguntur ad Dei gloriam.

Cum vero accepisset veneranda & pia anus consummationem beatim martyris Blasij, celebravit eius memoriam eo ritu, quo celebravit in custodia? & non solum cognatis misit ex seminibus terræ benedictiones & ex reliquis; sed etiā omnibus amicis. Qui vicissim imitantes; rursus in eodem tempore remiserunt non solum fideli viduæ, sed etiam omnibus suis amicis & cognatis. Vnde etiam traditū est hoc pulchrum & bonum exemplum vsque in hodiernum diem omnibus, qui fideliter peragunt venerandam memoriam sancti martyris Blasij, cum lampadibus & hymnis & magno epulo? Ad gloriam omnipotentis Dei & Domini nostri Iesu Christi? Cui gloria & potentia simul cum sancto & viuifisco spiritu; nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

SANCTORVM PHILOROMI ET PHILEAE MARTYRIVM, EX LIB. 8. CAP. 10. ECCLES. HIST.

Eusebij Cæsareens. interprete Iohanne Christophorono Anglo.

ATque isti martyres admiratione digni quidem fuerunt: sed illi præceteris videbantur egregie admirabiles, qui quan-
tius diuitijs, nobilitate, gloria, eloquentia & philosophia cognitione illustres essent, hec omnia tamē pro vera pie-
tate & fide in Seruatorem & Dominum nostrum Iesum Christum, pro nihilo ducerent. Talis erat Philoromus, vir magistratum, non illum quidem vulgarem adeptus, sed ad Imperatoris negotia Alexандriæ procuranda delectus: qui non sine magna gloria & honore, vt Romanorum mos fert, à satellitibus stipatus, in dies singulos de controuersijs ad se relatis iudicium tulit. Talis Phileas etiam, Thmuiten-
sis ecclesiæ episcopus, vir planè cùm in ciuilibus patriæ institutis & Ecclesiæ ministerijs valde præstabilis, tum philosophia disciplinis eximus. Isti duo, cùm permulti & cognati & alii amici eos obsecrassent, cùm prætereà viri primarij, qui cum imperio erāt, orāssent, cùm ipse iudex deniqvè hortatus esset, vt suijpsorum caperent misericordiam, li-
berorumq; & vxorum curam ducerent, nequāq; eiusmodi virorum precibus ad-
duci potuérūt, vt vita cupiditate aliqua ex parte delestantur, & diuinas leges de con-
fessione & negatione Seruatoris nostri penitus contemnerent: sed virili animo & men-
te digna philosophis, immò verò pia & digna Deo, contra omnes iudicis minas, contra contumelias fortiter se opponentes, ambo capitibus abscessis abirent è vita.

Sed quoniam Phileam, propter humanioris literaturæ notitiam, crebro hominū ser-
mone prædictum diximus, ipse suipsius in ea re locuples testis accedit, & partim se-
ipsum, quinam tandem fuerit, ante oculos cuiusque proponat: partim martyria, que
cius ætate Alexandriæ contigerint, accuratiùs multo, quām in nostra situm est potestata-
re, narret his verbis, quāq; quidem ab ipsius literis, ad Thmuitas prescriptis, petita sunt:
Beati martyres, qui apud nos occubuerunt, præclaræ illa exempla, monita salutaria &
insignes præceptiones, in diuinis & sacris literis nobis ad imitandum propositas, nulla
ex parte contemnentes, oculos animi in Deum omnium effectorum exquisitè intende-
bant, & mortem pro pietate oppetrere secum statuentes, mordicūs sua vocationi adhæ-
re secebant. Ac quoniam isti sancti martyres, Christi insignibus decorati, Dominum no-
strum Iesum pro nobis hominis naturam induisse pro certo cognoverat, vt omne pec-
catum radicitus extirparet, & viatica nostri itineris, ad vitam aternam suscepit, nobis
suppeditaret: (Non enim rapinam arbitratus est, esse sc̄ aequalē Deo: sed seipsum exina-
niuit, formam serui accipiens, & habitu inuentus est vt homo: humiliauit seipsum usque
ad mortem, mortem autē crucis) isti, inquam, idcirco meliora dona emulantes, omnem
cruciatum, omnia suppliciorum genera, qua poterant excogitari, non semel, sed ite-
rūm atque iterūm sustinuerunt. Atque præ omnibus satellitum terroribus, quos labo-
rabant non verbis solū, sed rebus ipsis obnoxie eis injicere, non demiserunt animos,

Bbbb 3 neque

^{1. Iohann. 4.} neque succubuerunt, propterea quod perfecta in illis charitas timorem foras miserat.
Quorum eximiam fortitudinem, & excelsam in singulis tormentis animi magnitudinem
Martyrum nem, quae tandem oratio poterit explanare? Et cum libera potestas omnibus permis-
multiplices sa esset, contumelias & poenas illis pro arbitratu inferendi, hi fustibus, illi virgis, alij
cruciarus et iniuriae, flagellis, nonnulli loris, multi funibus eos perculerunt: atque spectaculum nouis vi-
ciisim plagarū & supplicij generibus erat variatum, & multum probri habuit & igno-
minie.

Quidam enim, primū manibus à tergo colligatis, ligno appensi, & machinis qui-
busdam membra eorum vniuersa distenta distraictaque: deinde à tortoribus ex manda-
to magistratum per totum corpus grauiter diuexati, & non quemadmodum cum
homicidis agi solet, latera solum, sed venter, tibiae & gena flagris ferreis cesa. Alij pe-
penderunt, ad porticum vna manu affixi, & articulorum membrorumque disten-
tionem, quæ omnem doloris superabat acerbitudinem, pertulerunt. Alij vultu alterius in al-
terum obuerso ligati, & columnis, pedibus non ad terram demissis, appensi, sic ut cùm
funes acrius retraherent & contentius, corporis grauitate ac pondere acerbius pre-
merentur. Neque tantisper solum dum præses cum illis quæstione disceptabat, illisque
examinandis vacabat, sed per totum ferè diem istud supplicij genus sustinuerūt. Quan-
^{Nouū sup-}do enim ab illis ad alios profectus est, ministros ipsius autoritati obsequentes reliquit,
qui priores accuratè obseruarent, si forte quisquam tormentis cuiusvis, cedere videre-
tur: mandauitque, ut acerbè & sine remissione vlla funibus distorquerentur: & dein-
cēps, cùm iamiam essent animam acturi, rursū in terram demissi, passim misere rap-
rentur. Neque enim de nobis vel minima cura in eorum animis resedit, sed omnia in nos
perindè tum excogitare, tum re præstare videbantur, ac si homines non fuisset. Præ-
ter alia tormentorum genera, istud nouum præterea, quod sequitur, aduersarij nostri
plicij genus inuenierunt: Nonnulli enim post verbera in compedibus ligneis positi erant, & pedes,
alter ab altero, ad quartum foramen distenti distractique, adeò ut ne cessariò supiniar-
cerent, nec possent propter plagarum vulnera, recens toti corpori inflicta, se illo modo
commouere. Alij in solum proiecti, præ crebris tormentorum istibus, quos pertule-
rant, semineces iacerunt, & propter varia ac diuersa cruciamentorum stigmata, quæ
in corporibus habebant, miserabilius spectaculum, quam cùm torquebantur, oculis
contemplantium subiecerunt. Ex his autem, qui ita se habebant, nonnulli in cruciato
mortui sunt, & singulari animi tolerantia aduersarium prorsus confuderunt. Alij se-
mineces in carcere conclusi, non multis diebus post, dolorum grauitate oppressi, ex-
cedunt è vita. Reliqui valetudine & viribus curatione recuperatis, temporis longin-
quitate carcerisque vñ & velut contritu, multo euadunt fidentiores. Sic igitur cùm
esset singulis eorum præceptum, libera data optione, vel victimas excraviles contre-
stanti, quod liberarentur molestijs, & prophana atque excravili ab illis libertate poti-
rentur: vel non sacrificandi, sententiam mortis exciperent: illi absque mora ad mortem
^{Exod. 22.} libentibus animis gradintur. Nōrunt enim pro certo ea, quæ à sacris literis nobis præ-
^{Exod. 20.} scripta sunt: Qui dij alienis, inquit scriptura, immolat, delebitur. & quod Non erunt ti-
^{Psal. 80.} bidij alieni, præter me. Eiusmodi sunt voces Phileæ martyris, cùm sapientiæ, tum Dei
ipsius amore inflammati maximè, quas ante extremam de eo in iudicio latam sen-
tentiam, cùm adhuc esset in carcere custodia, ad fratres ecclesie, cui ipse
præcerat, per literas misit: partim, vt quo loco res illius erant, illis ex-
poneret: partim, vt eos hortaretur, vt pietati in Christo
post mortem suam, quæ breui ipsum esset occu-
patura, mordicūs adha-
rescerent.

POENI